

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Daniely Zemanové a soudců Zdeňka Kühna a Miloslava Výborného v právní věci žalobce: **M. F.**, zast. Mgr. Pavlou Kosíkovou, advokátkou se sídlem Horní náměstí 19, Olomouc, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor dopravy a silničního hospodářství**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 6. 2013, sp. zn. KÚOK/52440/2013/ODSH-SD/310, čj. KUOK 53484/2013, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 9. 2. 2015, čj. 76 A 24/2013-33,

takto:

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši **3 400 Kč**, a to do **30 dnů** od právní moci tohoto rozhodnutí k rukám jeho zástupkyně Mgr. Pavly Kosíkové, advokátky.

Odůvodnění:

I.

Předmět řízení, argumenty kasační stížnosti a vyjádření žalobce

[1] Rozhodnutím Magistrátu města Olomouce, Odboru agendy řidičů a motorových vozidel (dále jen „správní orgán prvního stupně“), ze dne 30. 4. 2013, čj. SMOL/082197/2013/OARMV/PD/Kas, byl žalobce shledán vinným ze spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na

pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), tj. řízení motorového vozidla bez příslušného řidičského oprávnění, za což mu byla uložena pokuta ve výši 25 000 Kč, zákaz řízení motorových vozidel v délce 12 měsíců a náhrada nákladů řízení ve výši 1 000 Kč. Uvedeného přestupku se měl žalobce dopustit tím, že se dne 2. 5. 2012 v Olomouci podrobil přezkoušení odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel, v jehož rámci řídil pod dohledem učitele autoškoly vůz, ačkoli ke dni 14. 5. 2011 pozbyl řidičské oprávnění z důvodu dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení a mezi pozbytím řidičského oprávnění a odborným přezkoušením tudíž neuplynula doba nejméně jednoho roku. Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím změnil výrokovou část rozhodnutí správního orgánu prvního stupně tak, že žalobce „dne 02.05.2012 v Olomouci řídil motorová vozidla skupin ‚A21‘ a ‚B‘, aniž by byl držitelem příslušných řidičských oprávnění.“ Ve zbytku prvoinstanční rozhodnutí potvrdil.

[2] Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci (dál jen „krajský soud“) rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení s tím, že „[s]právní orgány aplikovaly na zjištěný skutkový stav v souzené věci ustanovení, které na ni nedopadá [§ 3 odst. 3 písm. a) ve spojení s § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona č. 361/2000 Sb.], a přitom pominuly užití § 3 odst. 3 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb., které odpovídá zjištěnému skutkovému stavu, o kterém nebylo mezi účastníky soudního řízení správního sporu.“ Krajský soud dospěl k závěru, že roční lhůta podle § 123d odst. 1 zákona o silničním provozu se vztahuje pouze na podání žádosti o vrácení řidičského oprávnění a nikoli na odborné přezkoušení, přičemž pokud „by soud aproboval výklad provedený žalovaným, neoprávněně by prodloužil žalobci dobu, po kterou by žalobce neměl řidičské oprávnění a tak by zasáhl do jeho právní sféry. Takový postup nemá oporu v zákoně a jemu odpovídající výklad práva by mohl být označen také jako ad absurdum. Přitom v souladu s čl. 2 odst. 3 Listiny základních práv a svobod (č. 2/1993 Sb.) každý může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nemůže být nucen činit, co zákon neukládá.“

[3] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) v kasační stížnosti proti tomuto rozhodnutí uvedl, že interpretace § 3 odst. 3 písm. c) zákona o silničním provozu zvolená krajským soudem a opřená o komentářovou literaturu (Kovalčíková, D., Štandera, J. *Zákon o provozu na pozemních komunikacích. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2011, s. 17-18), je v rozporu s názory vyslovenými v publikacích Bušta, P., Kněžínek, J., Seidl A. *Zákon o silničním provozu s komentářem* Praha: Lenka Buštová, 2011, a Kučerová, H. *Zákon o silničním provozu. S komentářem a judikaturou*. Praha: Leges, 1. vydání, 2008. Stěžovatel v této souvislosti poukázal také na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 2. 2012, sp. zn. 4 Tz 56/2012, a ze dne 22. 7. 2004, sp. zn. 11 Tdo 594/2004, jakož i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2013, čj. 5 As 76/2011-78. K výtce neoprávněného prodloužení doby, po kterou byl žalobce bez řidičského oprávnění, stěžovatel opět poukázal na citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 5 As 76/2011-78, z něhož dle stěžovatele plyne, že ani případné nesprávné „poučení“ žalobce ze strany pracovníka autoškoly jej nezbavovalo odpovědnosti za spáchání předmětného přestupku.

[4] Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

pokračování

[5] Žalobce se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěry krajského soudu, uvedl, že judikatura, na níž stěžovatel poukazuje, se týkala uložení trestu zákazu činnosti a není proto v nyní projednávané věci použitelná, a navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

II.

Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[6] Nejvyšší správní soud nenalezl žádné formální vady či překážky projednatelnosti kasační stížnosti, a proto přezkoumal jí napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu a v rámci kasační stížnosti uplatněných důvodů, zkoumaje přitom, zda napadené rozhodnutí či jemu předcházející řízení netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)].

[7] Námitku stěžovatele, dle níž krajský soud pochybil, opřel-li svůj právní názor o odbornou literaturu, ačkoli jiní autoři jiných komentářů vyjádřili v otázce výkladu § 3 odst. 3 písm. c) zákona o silničním provozu názor opačný, nelze považovat za řádné uvedení důvodu kasační stížnosti dle § 106 odst. 1 s. ř. s., neboť postrádá jakoukoli konkretizaci těch názorů, s nimiž měl být rozsudek krajského soudu údajně rozporný. Není povinností Nejvyššího správního soudu vyvracet výhrady, jež se stěžovatel ve skutečnosti ani nesnažil formulovat.

[8] Přesto jen na okraj poznamenává Nejvyšší správní soud, že odkaz krajského soudu na jím citovaný komentář k zákonu o silničním provozu představoval pouze podpůrnou argumentaci a nikoli rozhodovací důvod, pro nějž krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušil; tím byla speciální povaha § 3 odst. 3 písm. c) zákona o silničním provozu vůči obecnému § 3 odst. 3 písm. a) tohoto zákona. Kromě toho příklon soudu k jednomu z publikovaných právních názorů odlišnému od jiných (též publikovaných) výkladů nelze z podstaty věci za pochybení považovat. Je zjevné, že při existenci více interpretací pro rozhodnutí použitelného práva vždy soud některou z těchto interpretací musí odmítnout a jinou akceptovat. Důležité přitom je, zda doktrinární výklad soud nejen pouze převezme, ale též vysvětlí, proč právě výklad jím převzatý považuje za správný.

[9] K pouze obecně formulované výhradě stěžovatele vůči interpretaci relevantních ustanovení zákona o silničním provozu krajským soudem Nejvyšší správní soud uvádí následující.

[10] Dle § 3 odst. 3 písm. a) zákona o silničním provozu platí, že motorové vozidlo může řídit pouze osoba, která je držitelem řidičského oprávnění pro příslušnou skupinu motorových vozidel (dále jen „skupina vozidel“) uděleného Českou republikou, státem, který je členským státem Evropské unie nebo smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru (dále jen „jiný členský stát“), nebo jiným státem podle mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána a která upravuje oblast silničního provozu. Na uvedené navazuje § 3 odst. 3 písm. c) téhož zákona, dle něhož řídit motorové vozidlo může také osoba, která se pod dohledem učitele autoškoly připravuje k přezkoušení z odborné způsobilosti k řízení

motorových vozidel nebo skládá zkoušku v rámci tohoto přezkoušení. Posledně citované ustanovení přitom bylo do zákona o silničním provozu vloženo prostřednictvím novely tohoto zákona zákonem č. 411/2005 Sb., jímž byl zaveden tzv. bodový systém, a to právě s ohledem na povinnost osoby, jež pozbyla řidičské oprávnění v důsledku dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení, přezkoušení z odborné způsobilosti podstoupit; teprve po tomto přezkoušení může taková osoba o vrácení řidičského oprávnění žádat. Nejvyšší správní soud se proto se závěrem krajského soudu, dle něhož § 3 odst. 3 písm. c) zákona o silničním provozu představuje vůči § 3 odst. 3 písm. a) tohoto zákona speciální úpravu, která je pro projednávanou věc vzhledem k nesporným skutkovým okolnostem (žalobce řídil vůz v rámci přezkoušení z odborné způsobilosti) použitelná, zcela ztotožnil.

[11] Stejně tak Nejvyšší správní soud přisvědčil i závěru krajského soudu, že roční lhůta podle § 123d odst. 1 zákona o silničním provozu, dle něhož *[řidič, který podle § 123c odst. 3 pozbyl řidičské oprávnění, je oprávněn požádat o vrácení řidičského oprávnění nejdříve po uplynutí 1 roku ode dne pozbytí řidičského oprávnění podle § 123c odst. 3, se vztahuje pouze na podání žádosti o vrácení řidičského oprávnění, nikoli na přezkoušení.* Opačný výklad by byl v přímém rozporu s jednoznačně formulovanou dikcí tohoto ustanovení, které nedává prostor pro záměnu pojmů "požádat o vrácení řidičského oprávnění" a "požádat či podrobit se přezkoušení".

[12] Odkaz stěžovatele na shora citovanou judikaturu Nejvyššího soudu a Nejvyššího správního soudu je v projednávané věci nepřipadný. Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 11 Tdo 594/2004 bylo vydáno před změnou zákona o silničním provozu provedenou zákonem č. 411/2005 Sb., která výslovně povolila řízení motorového vozidla pod dohledem učitele autoškoly při přezkoušení z odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel nebo při zkoušce v rámci tohoto přezkoušení. Rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 5 As 76/2011-78 byl vydán ve věci s odlišným skutkovým stavem, v dané věci řidič nepožádal o vrácení řidičského oprávnění ve smyslu § 102 zákona o silničním provozu, a přesto řídil motorové vozidlo. Skutkově i právně odlišná byla situace i ve věci vedené u Nejvyššího soudu pod sp. zn. 4 Tz 56/2012, v níž byl dovoatel shledán vinným ze spáchání trestného činu maření úředního rozhodnutí a vykázání dle § 337 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku spočívajícího v tom, že po nabytí 12 bodů bodového hodnocení (byť po uplynutí jednorroční doby) opakovaně řídil motorové vozidlo, aniž splnil zákonné podmínky pro navrácení řidičského oprávnění, tj. nepodrobil se přezkoušení z odborné způsobilosti a nepředložil posudek o zdravotní způsobilosti včetně dopravně psychologického vyšetření.

[13] Vzhledem k tomu, že jednání, jež je žalobci kladeno za vinu, nemohlo vzhledem ke shora uvedenému naplnit skutkovou podstatu přestupku dle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o silničním provozu, Nejvyšší správní soud se již zbylými námitkami stěžovatele nezabýval.

III.

Závěr a náklady řízení

pokračování

[14] Nedůvodnou kasační stížnost proto Nejvyšší správní soud dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[15] Vzhledem k tomu, že stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá dle § 60 odst. 1 a 5 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., právo na náhradu nákladů řízení.

[16] Žalobce byl ve věci plně úspěšný, pročez je žalovaný povinen zaplatit mu náhradu nákladů řízení. Její výši stanovil Nejvyšší správní soud s přihlédnutím k § 7 bodu 5., § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, na 3 100 Kč za jeden úkon právní služby (sepis vyjádření ke kasační stížnosti) a paušální náhradu hotových výdajů 300 Kč. Celkem tedy byla žalobci přiznána na náhradě nákladů řízení částka 3 400 Kč, jež je splatná k rukám zástupkyně žalobce do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. července 2015

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu